

Připravili jsme pro vás první rozesílku LÍSKY v roce 2025 s číslem 1/2025. Rubriky s novým textem jsou označeny symbolem .

V rozesílce najdete pozvánky na osvětové a vzdělávací akce a programy, odkazy na grantové výzvy, tipy na výukové materiály.

V části I, na stránkách 2–8, najdete AKTUÁLNÍ informace – zprávy z tisku, grantové výzvy, pozvánky na vzdělávací programy a akce, informace o kampaních.

V části II přinášíme náměty a inspiraci i tipy na pomůcky a publikace (str. 9–11).

Část III přináší stálý soubor informací a odkazů k důležitým tématům (od str. 12).

Od února připravujeme změny struktury a obsahu, budeme rádi, když nám se změnou pomůžete, protože rozesílka je právě pro vás.

Archív rozesílek: www.liska-evvo.cz/rozesilka

VÝZNAMNÉ DNY V LEDNU A ÚNORU: 10.–12. 1. – Ptačí hodinka, 20. 1. – Den venkovních procházek, 24. 1. – Mezinárodní den vzdělání, 27. 1. – Den výměny semen, 28. 1. – Mezinárodní den snižování emisí CO₂, 1. 2. – Den bez palmového oleje

<https://www.ekokalendar.cz>

Akce do DIÁŘE:

Pá – Ne 10.–12. ledna	Ptačí hodinka Sčítání ptáků (nejen) na krmítku https://ptacihodinka.birdlife.cz
Út – Út 4.–11. února	Týden pro wellbeing ve škole www.tydenprowellbeing.cz

Osvětové kampaně LÍSKY

PTÁCI – ŽIJÍ TADY S NÁMI 1.–30. DUBNA www.liska-evvo.cz	PŘÍRODNÍ ZAHŘADA – PŘÍRODA POD NAŠIMI OKNY 1. KVĚTNA – 15. ČERVENA www.liska-evvo.cz	STROMY A MY 15. ZÁŘÍ – 31. ŘÍJNA www.liska-evvo.cz	POCTIVĚ VYROBENÉ, SPRÁVEDLIVĚ ZAPLACENÉ CELOROČNĚ www.liska-evvo.cz	POCTIVĚ VYROBENÉ, PODPORA MÍSTNÍ UDRŽITELNÉ EKONOMIKY CELOROČNĚ www.liska-evvo.cz
---	--	--	---	---

Zapojte se do osvětových kampaní LÍSKY a podpořte důležitá témata **PTÁCI, ZAHŘADA, STROMY, FAIR TRADE a místní udržitelná ekonomika**,

www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

Hlavním cílem kampaní je osvěta tématu s dopadem na šetrnější a odpovědnější přístup k přírodě a životnímu prostředí.

Každá kampaň vychází z významného dne či **klíčové akce**.

Ke kampani je sestaven **kalendář akcí**, zahrnující aktivity a programy zapojených a spolupracujících organizací, vydána **tisková zpráva**, osvětové a didaktické **materiály, metodické listy či pomůcky**.

OBSAH ROZESÍLKY 1/2025

Část I INFORMACE, AKTUALITY, POZVÁNKY NA AKCE, NABÍDKA PROGRAMŮ PRO ŽÁKY I DOSPĚLÉ, KAMPANĚ

I/1	Zprávy z Lísky	... str. 2
I/2	Aktuality, zprávy z webu a tisku	... str. 3
I/3	Grantové výzvy	... str. 5
I/4	Pozvánky na akce, osvětové kampaně	... str. 5
I/5	Vzdělávací programy a metodická podpora EVVO	... str. 6
I/6	Výukové programy, projektové dny pro školy a školská zařízení	... str. 7

Část II METODICKÁ PODPORA

II/1	Náměty, doporučení, inspirace, příklady dobré praxe	... str. 9
II/2	Tipy na publikace, časopisy, učební pomůcky a další pomocníky	... str. 9
II/3	Program Učíme se venku	... str. 10
II/4	Projekty pro školy, soutěže	... str. 11
II/5	Tipy na výlety, exkurze, výstavy	... str. 11

Část III UŽITEČNÉ ODKAZY A INFORMACE

III/1	Přírodní zahrady	... str. 12
III/2	Zelené okénko	... str. 12
III/3	Místní produkty, biopotraviny	... str. 12
III/4	Fairtrade	... str. 13

Podpořte LÍSKU

Programy a činnosti můžete podpořit finančně:

- ✓ členstvím v Klubu LÍSKY
- ✓ darem prostřednictvím darovacího formuláře [DARUJME.CZ](https://www.darujme.cz)

Klub LÍSKY

Svým členstvím v Klubu LÍSKY podpoříte programy pro děti a osvětové kampaně, stanete se součástí dění, získáte informace a benefity a zároveň dáte všem najevo, že nám fandíte.

V roce 2022 členové Klubu Lísky zaslali 36.000 Kč. V roce 2023 to bylo 42.000 Kč. V roce 2024 se aktuálně blížíme k 37.000 Kč.

Děkujeme za dlouhodobou podporu, díky níž můžeme tvořit tematické programy a materiály pro učení venku.

Dar LÍSCĚ

prostřednictvím darovacího formuláře [DARUJME.CZ](https://www.darujme.cz)

S LÍSKOU v přírodě je prima. Podporujeme pedagogy a lektory, aby přenesli výuku co nejvíce ven, do školních zahrad a okolí školy. Poskytujeme náměty a příklady, co a jak venku učit. Zaměřujeme se na budování a využívání zahrad a propagujeme benefity kontaktu dětí s přírodou. Aktivně se věnujeme tématu ptáci, stromy, voda, fair trade, místní udržitelná ekonomika a potravinová soběstačnost. Připravujeme výukové programy a projektové dny, žákovské kampaně, akce pro rodiny s dětmi, veřejnost, osvětové kampaně, konference, semináře, kurzy a exkurze pro pedagogy. www.darujme.cz/projekt/1203070

V roce 2022 jsme z vašich darů získali 1.470 Kč. V roce 2023 to bylo 4.000 Kč. V roce 2024 jsme doposud získali 7.000 Kč.

Velmi si toho vážíme a DĚKUJEME.

část I • INFORMACE, AKTUALITY

I/1

Zprávy z LÍSKY

V lednu připravujeme a plánujeme vzdělávací programy pro pedagogy, projektové dny a výukové programy pro MŠ, ZŠ a SŠ, osvětové kampaně a další akce.

První výukové programy Z farmy na náš stůl proběhly 8. ledna v ZŠ Hošťálková.

Představili jsme Lísku vedení Zlínského kraje. Čeká nás strategická porada. Pracujeme na projektových žádostech a inovaci komunikace a prezentace.

Nabídka programů LÍSKY pro mateřské, základní a střední školy

Připravena jsou témata: učíme se venku s LÍSKOU (čísla, písmena, místo, kde žijeme, příroda a životní podmínky, život dříve a dnes, ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody.) UČÍME se VENKU, příroda Arboretum Semetín, Jak učit POLY, původ a příběhy jídla, význam sezónních a místních surovin pro přípravu pokrmů, zdravá výživa a stravování, zdravý životní styl, regionální produkty a jejich zpracování, podpora a rozvoj trhu a odbytu biopotravin, šetrné nakupování a spotřeba, místní udržitelná ekonomika, potravinová soběstačnost a bezpečnost, tradice a řemesla.

Objednávky na infoevvo@seznam.cz

Podrobněji na str. 7 a 8.

Těšíme se na setkávání, Vaše LÍSKA

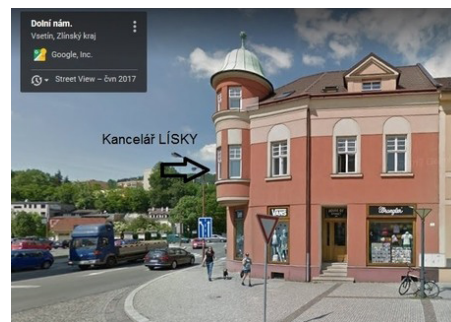
Provoz kanceláře LÍSKY a Férového obchůdku

Z organizačních důvodů zůstávají hodiny pro veřejnost omezeny.

V případě potřeby nám můžete zavolat: 605 806 840, nebo 734 122 430.

Férový obchůdek je k dispozici dle možností, ideálně po domluvě předem.

Děkujeme za pochopení.

Kancelář a Férový obchůdek Lísky
www.liska-evvo.cz/doc/ferovy-obchudek

LUKÁŠOVY HRAČKY potěší a pomáhají

<https://www.facebook.com/lukasovyhracky>

Renáta Lažová, tel.: 605 570 103

LÍSKA

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 1/2025

strana 2

Každý týden může být Týden pro wellbeing ve škole**Týden pro wellbeing ve škole 4.–11. 2. 2025**

Upozorňujeme na nový web akce Týden pro wellbeing ve škole <https://www.tydenprowellbeing.cz> kde se již můžete zaregistrovat na Konferenci pro wellbeing ve škole 2025: Jak na učení a život v digitální éře.

Postupně zde budou přibývat akce a informace.

Tým Partnerství2030+
tyden.pro.wellbeing@partnerstvi2030.cz • partnerstvi2030.cz

Týden pro wellbeing ve škole

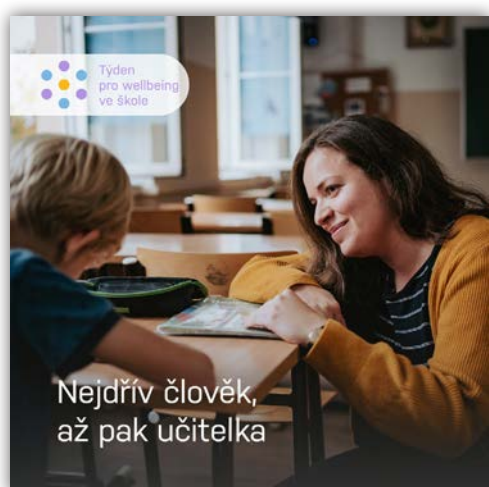
Týden pro wellbeing ve škole
4.–11. února 2025

Když se do školy těším...

Více než 100 organizací zvedá opět společně vlnu wellbeingu ve školách...

WEBINÁŘE
SEMINÁŘE
PŘEDNÁŠKY
KONFERENCE
KAMPANĚ
WORKSHOPY
SETKÁNÍ
INSPIRACE
SDÍLENÍ...

tydenprowellbeing.cz

Týden pro wellbeing ve škole

Když se těšíme do školy

WEBINÁŘ
3. 2. 2025
16:00-18:00

Materiály pro školy

Pokud se chcete se svou školou připojit k Týdnu pro wellbeing ve škole, nemusí to být nic náročného. Je to jen první, ale o to důležitější, krok na dlouhé a objevné cestě. Proto jsme pro vás připravili ve spolupráci několika zapojených organizací nabídku aktivit, které se studujícími můžete v průběhu Týdne pro wellbeing vyzkoušet a poté zařadit i do následujících týdnů.

Každý týden může být týdnem pro wellbeing ve škole.

<https://www.tydenprowellbeing.cz/materialy-pro-skoly/>

Schváleny nové Rámcové vzdělávací programy

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) schválilo revidované Rámcové vzdělávací programy (RVP) pro předškolní a základní vzdělávání. Tyto dokumenty představují významný krok k modernizaci českého vzdělávacího systému, zaměřují se na rozvoj klíčových kompetencí, gramotností a podporu inkluzivního přístupu ve vzdělávání.

Implementace nových RVP bude zahájena postupně od školního roku 2025/2026.

Více informací naleznete na webu revize.rvp.cz.

Strategie 2030+ se blíží k poločas...

- Jak poznáme, že se Strategie 2030+ úspěšně naplňuje?
- Přibližujeme se k cílům?
- Co jsou klíčové indikátory?
- Jsou vůbec splněny podmínky pro dosažení cílů Strategie?

Tyto i další otázky otevřela ředitelka Partnerství 2030+ Silvie Pychova na čtvrté konferenci pořádané Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy s příznačným názvem Strategie 2030+.

(Silvii můžete slyšet od 48. minuty)

Poslechněte si záznam konference:

<https://www.youtube.com/live/9Tv90t8zB7M>

Začněte nový rok se skvělým novoročním kalendářem od Nevypust' duši

Najdete v něm tipy na drobné aktivity, které vám pomohou s péčí o duševní pohodu. Kalendář můžete používat každý měsíc nebo třeba jen ve vybraných obdobích...

Celý kalendář a více informací najdete tady https://nevypustdusi.cz/wp-content/uploads/2024/12/A4_kalendar-pro-vyucujici

PÉČE O UČITELSKOU DUŠI
NOVOROČNÍ KALENĐÁŘ SEBEPÉČE PRO VYUČUJÍCÍ
Dny v měsíci nejsou pojmenované, abyste jej mohli používat celý rok a mnoho let.

1 Domluvejte si chvíli klidu u společného nápoje. 	2 Začněte pracovní den minutovým dýcháním. 	3 	4 Domluvejte si společně 10minutové ticho – soustřeďte se jen na sebe.	5 Napište na papír věc, kterou máte na sobě rádi, a sdílejte ji.
6 Naplánujte si odpoledne „bez domácích úkolů“ – zkuste doma nrepracovat na přípravách. 	7 Pochvalte dnes tři různé kolegy* ně za něco, co oceňujete. 	8 Věnujte si společně 10 minut smíchu – můžete sdílet vtipné historky nebo videa. 	9 	10 Vezměte si sebou do práce něco, co vám zlepší den.
11 	12 Navrhněte si společnou relaxační techniku a vyzkoušejte si ji. 	13 	14 Napište si navzájem malé poděkování – třeba lístek na stůl člověku, který vás potěšil. 	15
16 Na začátku dne si řekněte každý jednu věc, na kterou se daný den těšíte. 	17 	18 Zkuste si připomenout jeden moment, kdy jste si užili práci s žáky* němi. 	19 Zorganizujte si krátkou polední procházku kolem školy. 	20 Každý napište jednu oblíbenou relaxační činnost, kterou děláte po práci.
21 	22 Podělte se o inspirativní citát nebo myšlenku na nástěnku. 	23 	24 Uspořádejte si den, kdy se podpoříte vzájemnými úsměvy. 	25 Sdílejte mezi sebou 3 věci, za které jste dnes vděční.
26 Naplánujte společný čas na poslech hudby. 	27 	28 Požádejte se navzájem o pomoc s něčím malým – pocit podpory je základ. 	29 	30 Připomeňte si, proč jste učitel* kamí a co vás na tom těší.
31 Udělejte si radost. Je jedno čím a jak velkou. 	HURÁ NA NOVÝ ROK Nový rok přináší nové výzvy, ale také šanci zpomalit a vnímat, co nás skutečně posiluje. Přejeme Vám, ať si i ve školním shonu najdete chvíli pro sebe a načerpání energie. 			NEVYPUSŤ DUŠI @nevypustdusi www.nevypustdusi.cz

I/3 Grantové výzvy

Zlínský kraj zveřejnil dotační programy pro rok 2025

Programy se týkají oblasti rozvoje venkova, životního prostředí a zemědělství, sociálních věcí, školství, kultury, mládeže a sportu, cestovního ruchu a další.

<https://zlinskykraj.cz/prehled-dotacnich-programu-zlinskeho-kraje-na-rok-2025>

Podejte si žádost o grant u Nadace Partnerství.

Máte chuť udělat něco pro místo, kde žijete?

Aktuální nabídku grantů sledujte na www.nadacepartnerstvi.cz/granty

Aktualizovaný harmonogram výzev OPJAK na rok 2024.

Najdete ho na webu

<https://opjak.cz/harmonogram-vyzev/>

Je tu #ErasmusPlus výzva pro rok 2025.

Máte možnost získat podporu pro své projekty.

Nevíte si rady? Naše webináře a semináře vás celým procesem provedou.

Veškeré informace včetně termínů podávání žádostí najdete zde: <https://i.mtrbio.com/eplukjrfnp>

Startuje soutěž Zelená obec roku

Má vaše obec odpovědný postoj k životnímu prostředí?

Zapojuje do dění své občany? Zaměřuje se na energetické úspory, ekologičtější způsoby vytápění či využívání obnovitelných zdrojů energie?

Skvělé! Přihlaste ji do soutěže Zelená obec roku.

Její již 3. ročník odstartuje 13. ledna 2025.

Výherci si mezi sebe rozdělí celkem 1,3 milionu Kč!

Více informací o soutěži najdete na

<https://www.csob.cz/zelena-obec-roku>

Chcete založit nebo upravit komunitní zahradu a rozprodit sousedský život ve vašem městě či obci?

Přihlaste se a získáte až 100 000 Kč na zahradu, kde to bude žít! Zapojte se a proměňte svůj nápad ve skutečnost – vyplňte do konce ledna vstupní dotazník.

Ve čtvrtém ročníku programu "Už to roste, už to klíčí" se hledají týmy, které nežádají jen na materiální vybavení nových či stávajících zahrad, ale zapojí širší veřejnost, zlepší životní prostředí a rozvinou sousedský potenciál podpořeného místa.

Nadace VIA společně s Kaufland Česká republika rozdělí opět až 1 000 000 Kč a žádat mohou organizace, malé obce i neformální skupiny lidí.

Další informace najdete zde

www.nadacevia.cz/fond-kaufland/zahrady/

I/4 Pozvánky na akce, osvětové kampaně

Save the Date • BADATELSKÁ KONFERENCE 2025

Nenechte si ujít největší badatelskou událost školního roku!

Další ročník konference proběhne **22.–23. května 2025 na ZŠ Židlochovice U Brna.**

Čekají vás žákovské projekty z celého světa, tržiště badatelských aktivit a zajímavé workshopy na nejrůznější témata.

Neumíte si takové setkání představit? Podívejte se na krátký reportáž z loňské konference: https://youtu.be/KV4_JHAYHww

Sledujte web, kde budou postupně informace o nadcházející konferenci: <https://badatele.cz/badatelska-konference-2024/>

Nabídka Ateliéru přírodního barvířství Vsetín

ZÁŽITKOVÉ TVOŘIVÉ DÍLNY 2025

ATELIÉR PŘÍRODNÍHO BARVÍŘSTVÍ OHRADA 2051 VSETÍN

16-19h	16/1 1/3	PLSTĚNÁ OVEČKA Z VLNY	16-19h	23/1 20/2 20/3	VÝTVARNÉ PODVEČERY PRO TVOŘIVÉ DOSPĚLÁKY
16-19h	13/2	PLSTĚNÝ BERÁNEK Z VLNY	15-18h	12/2 26/2 12/3 26/3	VÝTVARNÉ STŘEDY PRO TVOŘIVÉ PRO DĚTI
16-19h	20/2	PLSTĚNÝ KONÍK Z VLNY	17-19h	6/2	PŘEDNÁŠKA BARVY A BARVIVA NAPŘÍČ ČASEM KULTURAMI KONTINENTY
16-19h	27/2 13/3	MALOVÁNÍ ROSTLINNÝMI INKOUSTY PRO RADOST	15-18h	28/2	PŘÍRODOU BARVENÝ TALISMAN
16-19h	30/1 27/3	PLSTĚNÁ BOTANICKÁ ILUSTRACE PŘÍRODOU BARVENÁ			
16-17h	6/2	HERBÁŘ BARVÍŘSKÝCH ROSTLIN			

REZERVACE A INFO:
tincta-herbae@centrum.cz
Tel.: +420 732 994 552

Pozvánky na vzdělávací akce najdete v rozesílce a na webu Lísky.

Vzdělávací programy LÍSKY a členských organizací:

Pro školy a školská zařízení i neziskové organizace připravujeme vzdělávací programy.

TÉMATA VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ:

- Vzdělávání školních koordinátorů EVVO.
- EVVO v kostce.
- Učíme se venku.
- Učíme se s POLY (polytechnické vzdělávání) – MŠ, ŠD, SVČ.
- Formy a metody výuky k rozvoji přírodovědné gramotnosti (polytechnické vzdělávání).
- Badatelsky orientovaná výuka – ZŠ.
- Projektová a tematická výuka v EVVO – ZŠ, SŠ.
- Školní přírodní zahrada – plánování a budování, praktická péče o zahradu s dětmi, využití ve výuce, vč. proškolení týmu k využití nové zahrady či prvků.
- Ekologizace provozu školy v praxi.
- Výtvarné, rukodělné a řemeslné činnosti.
- Osobnostně sociální rozvoj pedagogů.
- Lektorské dovednosti.
- Tematická exkurze za příklady dobré praxe (přírodní zahrada, farma, polytechnika apod.).

Pro neziskové organizace nabízíme workshopy a konzultace:

- strategické plánování
- práce s veřejností, s médii, prezentační dovednosti, marketing
- facilitace malých skupin a plánování
- lektorské dovednosti
- tematické exkurze za příklady dobré praxe

Akci zajistíme i na míru pro skupiny pedagogů z jedné či více škol, např. v rámci projektu MAP, OP JAK. Pro účastníky vzdělávání nabízíme i metodiky, pomůcky a další materiály.

INFORMACE A PŘIHLÁŠKY: infoevvo@seznam.cz

V LÍSCĚ Vám poradíme:

- Jak se zapojit do zajímavých projektů pro školu či organizaci.
- Jaká je nabídka vzdělávacích programů v našem regionu i mimo něj. Připravíme či vyhledáme pro vás vzdělávací program na míru.
- Jaká je nabídka regionálních osvětových akcí, kampaní, soutěží a jak se do nich zapojit.
- Kde získat finanční zdroje.

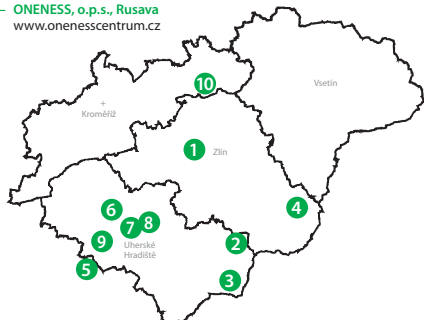
Zajistíme konzultace k tématům:

- strategické plánování,
- komunitní rozvoj, facilitace veřejných setkání,
- příprava a zpracování projektové žádosti na získání finančních zdrojů, vč. tzv. „ŠABLON“,
- realizace konkrétních akcí a programů pro různé cílové skupiny, vč. aktivit do tzv. „ŠABLON“ či implementaci Místních akčních plánů rozvoje vzdělávání,
- **přírodní zahrada** – plánování, podíl na zpracování projektové dokumentace, vč. architektonických návrhů, výběr prvků, didaktické využití pro aktivity s dětmi, proškolení pedagogů apod.,
- zelené úřadování.

Kontakt: 605 806 840, infoevvo@seznam.cz

Členské organizace LÍSKY, z.s.

- 1 – DDM Astra Zlín, p.o.
www.ddmastra.cz
- 2 – ZO ČSOP Veronica – Centrum Veronica Hostětín
www.hostetin.veronica.cz
- 3 – Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopic, o.p.s.
www.lskopance.cz
- 4 – ZO ČSOP KOSENKA Valašské Kloubouky
www.kosenka.cz
- 5 – VIS Bílé Karpaty, o.p.s., Veselí nad Moravou
www.bilekarpaty.cz/vis
- 6 – SVČ Klubko Staré Město, p.o., Žabka – centrum ekologické výchovy
www.klubkosm.cz
- 7 – Park Rochus, o.p.s., Uherské Hradiště
www.parkrochus.cz
- 8 – DDM Škola Uherské Hradiště, p.o., Přírodovědné centrum Trnka
www.ddmsikula.cz
- 9 – DDM Pastelka Uherský Ostroh, p.o.
www.ddmpastelka.cz
- 10 – ONENESS, o.p.s., Rusava
www.onenesscentrum.cz

Partneři a spolupráce

- ALCEDO – středisko volného času a plavecká škola Vsetín
www.alcedovsetin.cz
- ARPOK, o.p.s., Olomouc
www.arpok.cz
- Ekocentrum Na Pasece Veliková
www.napasece.net
- Masarykova veřejná knihovna Vsetín
www.mvk.cz
- Městské lesy Vsetín, s.r.o.
www.lesyvsetin.cz
- Místní akční skupina Hornolidečska
www.hornolidec.cz/mas-hornolidecska-z-s/ds-1007
- Muzeum regionu Valašsko, p.o., Vsetín
www.muzeumvalassko.cz
- Nadace Proměny Karla Komárka
www.nadace-promeny.cz
- NaZemí, Brno
www.nazemi.cz
- PAVUČINA
www.pavucina-sev.cz
- Středisko volného času Rožnov p.R., o.p.o.
www.svcroznov.cz
- Střední škola KOSTKA, s.r.o., Vsetín
www.kostka-skola.cz
- Učíme se venku
www.ucimesevenu.cz
- Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
www.utb.cz
- Včelari Vsetín
Základní škola Vsetín, Ohrada 1876
www.zsohrada.cz
- Základní škola Vsetín, Rokytnice 436
www.zsrokytnice.cz
- Základní škola Vsetín, Sychrov 97
www.zssyehrov.cz

Programy a služby LÍSKY a dalších organizací pro školy a školská zařízení, neziskové organizace na podporu EVVO v regionu

■ **Knihovna LÍSKY:** publikace a metodiky z oblasti EVVO, pedagogiky a didaktiky, lektorských dovedností, řízení neziskových organizací, volnočasových aktivit, ochrany přírody a krajiny i z dalších oblastí. **Výpůjční doba v otvíracích hodinách kanceláře LÍSKY, www.liska-evvo.cz/doc/knihovna**

■ Školám s trvalejším zájmem o environmentální výchovu doporučujeme zapojení do **programu MRKEV** (základní a střední školy) a **programu Mrkvička** (mateřské školy). Veškeré informace o podmínkách registrace naleznete na: www.pavucina-sev.cz, sekce Pro školy.

Krajským koordinátorem ve Zlínském kraji je ALCEDO – středisko volného času Vsetín, zde získáte další informace, alcedo@alcedovsetin.cz

I/6 Výukové programy, projektové dny pro školy a školská zařízení

DENNÍ A POBYTOVÉ VÝUKOVÉ PROGRAMY, PROJEKTOVÉ DNY A EXKURZE PRO ŠKOLY PŘIPRAVUJÍ:

- **ALCEDO – středisko volného času a plavecká škola Vsetín**
www.alcedovsetin.cz
- **Centrum ekologické výchovy Žabka při SVČ Klubko Staré Město,**
www.cevzabka.xf.cz/vp.html
- **Centrum Veronica Hostětín,**
www.hostetin.veronica.cz/skoly
- **Dům dětí a mládeže ASTRA Zlín**
www.ddmastra.cz/vyukove-programy
- **DUTOHLÁVKY**
www.dutohlovakky.cz
- **Ekocentrum Na pasece Veliková**
www.napasece.net
- **Envicentrum Pro krajinu Vysoké Pole**
www.prokrajinu.eu
- **Muzeum regionu Valašsko, p.o., Vsetín,**
www.muzeumvalasko.cz
Hvězdárna Vsetín
www.hvezdarna-vsetin.cz
- **ONENESS, o.p.s., Rusava**
www.onenesscentrum.cz
- **Park ROCHUS, o.p.s., Uherské Hradiště**
www.parkrochus.cz
www.skanzenrochus.cz
- **Přírodovědné centrum Trnka při DDM Šikula Uherské Hradiště**
www.ddmsikula.cz
- **ROBOTA**
Kreativní digitální dílna UTB Zlín
<https://robota.utb.cz/>
- **TINCTA-HERBAE ATELIÉR PŘÍRODNÍHO BARVÍŘSTVÍ**
tincta-herbae@centrum.cz
- **Tokaheya s.r.o., Holešov**
www.tokaheya.cz
- **Trezor přírody Horní Lideč**
www.trezorprirody.cz
- **Valašské ekocentrum Valašské Meziříčí**
<https://www.ochrancizl.cz/>
- **Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, Veselí nad Moravou**
www.bilekarpaty.cz/vis

VÝUKOVÉ PROGRAMY A PROJEKTOVÉ DNY LÍSKY

Programy je možné zařadit do projektů škol v programu OP JAK.

PROJEKTOVÉ DNY S LÍSKOU PRO MŠ, ZŠ, ŠD A SVČ

Tematický projektový den ve škole i mimo ni na podporu inovativního vzdělávání dětí/žáků a projektové výuky, které vede k rozvoji osobních a sociálních kompetencí dětí a žáků.

- Témata:**
- přírodovědné vzdělávání,
 - EVVO a vzdělávání k udržitelnému rozvoji,
 - rozvoj podnikavosti a kreativity.

Více na: <https://www.liska-evvo.cz/doc/projektove-dny>

Součástí programu je i dodání agendy dle individuální dohody mezi školou a Lískou. Cenu stanovíme po upřesnění programu (rozsah, počet dětí, vzdálenost).

Učíme se venku s Lískou v Arboretu Semetín

Přiblížíme dětem jedinečné místo prostřednictvím rozmanitých činností a prožitku.

Témata: příroda arboreta, hmyz, včely, rostliny, stromy, voda

Místo konání: Arboretum Semetín, Vsetín

Období: květen–červen, září–říjen

Doporučeno: MŠ 5–7 let, I. st. ZŠ

Počet účastníků: 1 třída

Časová dotace: 4 × 45 minut

Možno připravit i jako výukový program (90 minut).

Projekt je spolufinancován Zlínským krajem. Ve spolupráci s Městskými lesy Vsetín, s.r.o. a vsetínskými včelaři.

SPUŠTĚNO PŘIHLAŠOVÁNÍ.
Programy nabízíme již od 14. 4. 2025
– po celý květen, červen,
září a říjen.

Učíme se venku s Lískou

Přiblížíme dětem svět přírody prostřednictvím rozmanitých činností, zkoumání, tvoření a prožitku. Zaměříme se na místo, kde žijeme, přírodu a životní podmínky, život dřívě a dnes, ohleduplné chování k přírodě a ochranu přírody. Podpoříme rozvoj matematické a čtenářské pre/gramotnosti

Témata – v návaznosti na roční období: živá zahrada – ptáci, bezobratlí, hmyz, jarní rostliny, stromy, cyklus života, voda, půda atd.

Místo konání: zahrada školy, přírodní prostředí v okolí školy

Doporučeno: od 5 let

Počet účastníků: 1–2 třídy

Časová dotace: 4 × 45 minut / 2 × 60 minut

Učíme se s POLY

Přiblížíme dětem řemesla, tradice a zvyky regionu prostřednictvím činností, tvoření a prožitku.

Témata: praktické ukázky řemesel (např. práce se dřevem, pilkou, proutím, slámou, ovčí vlnou, barvířství), zvyky, hry a hračky našich předků, poklady z půdy apod.

Místo konání: zahrada, venkovní či vnitřní areál školy

Doporučeno: od 4 let

Počet účastníků: 1–2 třídy

Časová dotace: 4 × 45 minut / 2 × 60 minut

LÍSKA, z.s. • www.liska-evvo.cz • infoevvo@seznam.cz • 605 806 840

Programy LÍSKY s tématy původ a příběhy jídla, význam sezónních a místních surovin pro přípravu pokrmů, zdravá výživa a stravování, zdravý životní styl, regionální produkty a jejich zpracování, podpora a rozvoj trhu a odbytu biopotravin, šetrné nakupování a spotřeba, místní udržitelná ekonomika, potravinová soběstačnost a bezpečnost, tradice a řemesla

Školní farmářský den

Projektový den s Lískou podporující rozvoj kreativity a podnikavosti žáků, samostatnosti, zodpovědnosti, zkušeností a sebevědomí zvládat situace a úkoly, které jim jsou svěřeny.

Hlavními tématy celodenního projektového dne je původ a příběhy jídla, význam sezónních a místních surovin pro přípravu pokrmů, zdravá výživa a stravování, zdravý životní styl, regionální produkty a jejich zpracování, podpora a rozvoj trhu a odbytu biopotravin, šetrné nakupování a spotřeba, místní udržitelná ekonomika, potravinová soběstačnost a bezpečnost, tradice a řemesla.

Dopolední část je zaměřena na aktivní zapojení dětí a vrstevnické učení, odpolední část jako prezentace výstupů práce dětí rodičům a veřejnosti. Do obou částí programu jsou vloženy ukázky práce farmářů, potravinářských výrobců a řemeslníků.

Místo konání: venkovní areál školy, příp. obce

Doporučeno: ZŠ

Škola získá metodiku s příklady dobré praxe, metodickou podporu během přípravy i realizace. Zajistíme účast a praktické ukázky regionálních výrobců, aktivity do programu a propagaci.

Výukový program Můj den na farmě

Ve dvouhodinovém programu se děti zážitkově seznámí s tématy zemědělství, práce v zemědělství, celodenní a celoroční práce na farmě, regionální produkty.

Místo konání: třída, výukové prostory střediska

Doporučeno: I. st. ZŠ, ŠD

Počet účastníků: 1 třída

Časová dotace: 2 × 45 minut

Exkurze na farmu

či k řemeslníkům a výrobcům v regionu

Vydejte se s námi na cestu za původem jídla, které máme na talíři, na venkovskou farmu a ke zpracovatelům produktů, například do mlýna či do sadů. Poznejte tradiční výrobní postupy a řemesla, místa pěstování zemědělských plodin, ovoce a bylinek, chovu hospodářských zvířat i zpracování potravin.

Doprava autobusem v dostupné vzdálenosti dané školy, komentovaná prohlídka farmy či provozovny. Po dohodě a dle možnosti místa exkurze i ochutnávka produktů či další aktivity.

Místo konání: farma, dílna či provozovna

Doporučeno: I. i II. st. ZŠ, ŠD

Počet účastníků: 1–2 třídy

Časová dotace: min. 2 hodiny na farmě + cesta tam a zpět

Výukový program

Z farmy na náš stůl aneb zdravě hravě o původu a zpracování potravin

Ve dvouhodinovém programu se děti prostřednictvím velké deskové hry seznámí s důležitými pravidly při přípravě a skladování potravin a připraví si zdravou svačinku.

Místo konání: třída s přístupem k vodě (mytí rukou, surovin nádobí), výukové prostory střediska

Doporučeno: I. st. ZŠ, ŠD

Počet účastníků: 1 třída

Časová dotace: 2 × 45 minut

PROGRAMY LÍSKY PRO II. STUPEŇ ZÁKLADNÍCH ŠKOL A STŘEDNÍ ŠKOLY

VODA – život v každé kapce

Zvýšení znalostí a dovedností v oblasti hospodaření s vodou, příčiny a dopady ohrožení vody, spotřebitelské chování a zodpovědné hospodaření s vodou. Pedagog získá metodiku a pracovní listy pro práci s žáky před a po programu s lektorem, v souladu s projektovou výukou.

Témata:

6. ročník: Voda na Zemi, koloběh vody v přírodě, příčiny a důsledky znečištění vody

7. ročník: Voda v krajině

8. ročník: Spotřeba vody

Místo konání: třída

Doporučený věk: 6.–8. ročník ZŠ a víceletých gymnázií

Počet účastníků: 1 třída

Časová dotace: min. 1 vyučovací hodina + domácí práce žáků před programem, 1–2 vyučovací hodina s lektorem, následná práce žáků po programu dle zadání

Seznámení s mapou – jak funguje svět

Lekce se zaměřuje na základní porozumění komplikovaného uspořádání a fungování dnešního světa. Jedná se o vhodnou úvodní aktivitu, která skupinu připraví na následné hlubší ponoření do jednotlivých tematických oblastí, které zpracovává mapa světa s názvem Svět v souvislostech. Žáci se seznámí s tématy Fairtrade, klimatická změna, pracovní podmínky, koloniální historie, propojenost světa a hybatelé změny, podrobněji prozkoumají vybrané jevy související s jedním tématem a následně pomocí syntézy vystihují jeho podstatu.

Místo konání: třída, přístup na internet

Doporučený věk: od 13 let

Počet účastníků: 1 třída

Časová dotace: 1 vyučovací hodina (45 minut)

DALŠÍ TÉMATA: plýtvání potravinami, spotřebitelské chování a pracovní podmínky dělníků a dělnic. Viz nabídka [ZDE](#).

část II • METODICKÁ PODPORA

II/1 Náměty, doporučení, inspirace, příklady dobré praxe

LEDEN

Hojný sníh v lednu, málo vody v dubnu.

Leden je náš nejstudenější měsíc. Často mrzne a na hladině potoků, řek a rybníků se tvoří led, na kterém můžeme bruslit. A podle ledu se také leden jmenuje.

V LEDNU MŮŽEME:

- ✓ poznat všechny obyvatele zahrady prostřednictvím stop
- ✓ zmapovat všechna hnízda na zahradě a určit jejich majitele
- ✓ přikrmovat a pozorovat ptáky na krmítku
- ✓ zapojit se do mezinárodního sčítání ptáků – ptačí hodinka
- ✓ postavit sněžnou vesnici
- ✓ vytvořit sněžové sochy na stromech
- ✓ pozorovat vločky a zamrzající bubliny

Geovědní pokusy z dílny Geofyzikálního ústavu AV

<https://www.ig.cas.cz/pro-verejnost/edukativni-materialy/almanach-geovednich-pokusu/>

Nabídka programu tvorby hnízd pro děti

S dětmi ve škole vyrábíme jednoduchá "patlaná" umělá hnízda pro jiříčky. Na nachystané formy děti patlají "bláto" z rozmixovaných kartonů a lepidla. Program začíná tak, že si povíme, jaké znají ptáčky, kde bydlí, co jedí, jak se líhnou... Dle domluvy mám nachystáno malé kuře, nebo v převozové líhni vajíčka, kde po prosvětlení vidí živé embrya. Až pak následuje výroba hnízd. Program se pohodlně vejde do 45 minut. Výrobu zvládají děti od školky! Počet hnízd doporučuji jedno na 2–8 žáků, nejčastěji tedy 2–3 ks do třídy. Hnízda pak dětem/škole zůstávají, často takto školy řeší hnídní problémy s jiříčkami. Rád zkonzultuji vhodnost umístění.

Více na <https://kondziolkajan.cz/jan-kondziolka-1>

Darování nevydaných obědů ze školních jídelen

Organizace Zachraň jídlo už delší čas dělá všechno pro to, aby se zachránily obědy, které děti ve školních jídelnách nesnědly. Vše je připraveno tak, aby mohl být projekt spuštěn v průběhu první poloviny roku 2025 a obědy ze školních jídelen bylo možné darovat tam, kde kde je potřebují. Jedná se o různé azylové domy pro muže či rodiny s dětmi, dále komunitní rodinná centra či stacionáře pro lidi s mentálním postižením. Chcete se zapojit? Vyplňte jednoduchý formulář na webu <https://zachranobed.cz/>, kde vás provedou procesem, jak snadno oběd darovat. Máte obavy, že tohle přece nemůže fungovat? Dvouletou praxí s komerčními objekty mají ověřeno, že je tento systém bezpečný a funkční. Spolupracují s hygienou a dalšími institucemi, aby se na talíře potřebných dostalo jen to, co jim prospěje, kvalitní jídlo. #zachranjidlo

Pomozte nám najít vetřelce v sadech!

Zapojte se do sledování přírody a pomozte mapovat výskyt tmavky a zavíječe ve svém okolí. Vaše pozorování mohou pomoci chránit naše ovocné stromy. Stačí vyfotit a sdílet své nálezy – každá zpráva se počítá! Více informací a jak se zapojit najdete zde:

<https://vis.bilekarpaty.cz/doc/obcanska-veda>

Děkujeme za pomoc. #priroda #ovocnestromy #najdi #tmavka #zavijec

II/2 Tipy na publikace, časopisy, učební pomůcky a další pomocníky

Nabídka interaktivních výstav ze Střediska volného času Klubko Staré Město
www.cevzabka.xf.cz/interaktivni_vystavy.html

Pestrost ptačího světa
www.cevzabka.xf.cz/ptaci_svet.html

Bez vody není život
www.cevzabka.xf.cz/voda.html

Příroda a ekologie ve městě
www.cevzabka.xf.cz/priroda_mesto.html

Život s hmyzem
www.cevzabka.xf.cz/hmyz.html

Krajina v proměnách
www.cevzabka.xf.cz/krajina.html

Publikace DDM Šikula Uherské Hradiště,
zdarma ke stažení na
<http://ddmsikula.cz/index.php/1936-2/>

- **Metodiky a výukové materiály REZEKVÍTKU ke stažení ZDARMA.** <https://www.rezekvitek.cz/eshop?ids=1&krit=raz1-24-2¶mfiltr=zda>
- **Metodické i projektové materiály z dílny LIPKY Brno ke stažení zdarma.** <https://www.lipka.cz/materialy-zdarma?idm=373>
- **Příroda do kapsy** – informační materiály pro poznávání přírody. www.prirodadokapsy.cz
- **Atelier V lese** – výukové aktivity a hry pro děti. <https://www.facebook.com/ateliervlesedetem>
- **Učíme se v souvislostech na 2. stupni ZŠ**
10 lekcí zaměřených na globální témata a čtenářskou gramotnost. Všechny lekce vychází z beletristických knih pro děti a mládež. Konkrétně nabízí tato témata: lidská práva, biodiverzita, gender, migrace, klimatická změna. Využívají širokou paletu výukových metod rozvíjející kritické myšlení. Ke stažení na <https://eshop.arpok.cz/eshop/ucime-v-souvislostech-na-2-stupni-zs-pdf/> (editovatelné přílohy je potřeba stáhnout zvlášť - na stejném odkaze).

Naším cílem je dostat děti VEN. Podpoříme vás na cestě ven. Spojujeme učitele, rodiče i odborníky. Chceme, aby se každé dítě v ČR rozvíjelo zdravě díky tomu, že si hraje a že se učí v podnětném prostředí venku.

Výuka venku, v přímém kontaktu s přírodou a se světem, přináší dětem mnoho výhod, což jednoznačně potvrzuje praktická zkušenost ze škol i odborný výzkum. Učení venku je názornější, zlepšují se vzdělávací výsledky, roste motivace dětí k učení, posiluje se jejich zdraví.

České děti tráví venku průměrně dvě hodiny a čtyři minuty

Nadace Karel Komárek Family Foundation, která mimo jiné podporuje výuku venku a také proměňuje školní zahrady v inspirativní a hravá místa s přírodními prvky, iniciovala průzkum, jenž zjišťoval, kolik času tráví české děti venku. Článek [ZDE](#).

Na webu www.ucimesevenku.cz poznejte 7 dobrých důvodů:

PROČ se učit s dětmi venku.

Inspirujte se, CO a JAK učit venku v různých předmětech.

Seznamte se s učiteli a řediteli, kteří venku učí. Zjistěte, jaké pomůcky není třeba kupovat. Vyzkoušejte osvědčené aktivity pro učení venku. Přijďte na seminář.

Staňte se součástí i uzavřené skupiny **UČÍME se VENKU na facebooku!**

Sdílejte na webu či na facebooku také vaše příběhy a zkušenosti.

Doporučte tyto stránky přátelům a kolegům.

<https://ucimesevenku.cz/co-se-ucit-venku/>

METODIKY UČÍME se VENKU

Ušetřete si čas v hledání inspirace ven.

S metodikami Učíme se venku získáte hotové lekce, které můžete venku snadno využít.

Nově i jako elektronické publikace v PDF.

<https://ucimesevenku.cz/publikace/>

<https://ucimesevenku.cz/e-sady-ven/>

Vylítejte se s dětmi venku

Inspirace pro družiny venku na

<https://ucimesevenku.cz/druziny/>

Jděte VEN

Inspirativní náměty pro pobyt venku:

www.jdeteven.cz

V LÍSCĚ jsme pro pedagogy vydali metodiku **Učíme se v zahradě s Ťapkou a Větvičkou** – náměty na celoroční činnost s dětmi ve věku 4–8 let nejen v zahradě. Autory jsou Lenka a Petr Pavelčíkovi.

www.liska-evvo.cz/doc/liska-vydala-v-edici-orisek-novou-publikaci

Hrazeno v rámci projektu Ministerstva životního prostředí 2021.

Projekt Písmena a čísla VENKU s Lískou

Vytvořili jsme a pilotně ověřili 4 nové tematické programy pro cílové skupiny projektu:

- Místo, kde žijeme,
- Životní podmínky,
- Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody,
- Současnost a minulost v našem životě.

Hrazeno v rámci projektu Ministerstva životního prostředí 2023.

Projekt Učíme se venku s LÍSKOU II, aneb jaro, léto, podzim, zima, v přírodě je vždycky prima

Vytvořili a ověřili jsme 21 nových aktivit pro I. stupeň ZŠ, připravili 8 projektových dnů, vydali motivační tematickou podložku s klipem, zajistili vzdělávání a přípravu lektorů.

Hrazeno v rámci projektu Ministerstva životního prostředí 2022.

II/4 Projekty pro školy, soutěže

- Badatelsky orientované vyučování, <http://badatele.cz/cz>
- Fairtradová škola, https://www.fairtradeskoly.cz/ft_skoly
- Globální rozvojové vzdělávání, www.globalnirozvojovavzdelavani.cz
- GLOBE – dlouhodobý vzdělávací program, <https://globe-czech.cz/cz>
- Jeden svět na školách (mediální vzdělávání), www.jsns.cz
- Mezinárodní program Ekoškola, <https://ekoskola.cz/cz>
- Odpovědná škola, www.spolecenskaodpovednostfirem.cz/odpovednaskola
- Skutečně zdravá škola, www.skutecnezdravaskola.cz
- Světová škola, www.svetovaskola.cz
- Škola pro udržitelný život, www.skolaprozivot.cz
- Učíme se venku, www.ucimesevenku.cz
- Žákovské parlamenty, www.skolaprodemokracii.cz

Škola pro udržitelný život

Škola, která aktivně mění své okolí, pomáhá žákům vytvářet si vztah k místu, dává žákům slovo, připravuje je na skutečný život, je otevřená komunitě a mění svět k lepšímu.

Žáci těchto škol spolu s dalšími partnery z obce přemýšlí o tom, co mohou udělat pro rozvoj své obce nebo okolí školy. Spolu pak postupně realizují navržené změny a tím mění k lepšímu místo, kde žijí a učí se (naplňují **místní Agendu 21**). Vše se děje s ohledem na udržitelný rozvoj místa i světa a je tak praktickým příkladem naplňování **Cílů udržitelného rozvoje 2015–2030** (Sustainable Development Goals – SDGs) a **Strategického rámce České republiky 2030** na místní úrovni.

Více informací na www.skolaprozivot.cz

Ve Zlínském kraji se můžete obracet na Lísku, infoevvo@seznam.cz

Fairtradová škola

Status Fairtradová škola mohou získat školy na všech úrovních vzdělávacího systému. Dávají jim najevo svou společenskou odpovědnost a zájem o globální rozvojové vzdělávání. https://www.fairtradeskoly.cz/ft_skoly

Školy mohou status získat při splnění 5 kritérií:

- vytvoření řídicí skupiny za účelem podpory fair trade na škole,
- škola oficiálně podporuje fair trade,
- na škole jsou dostupné fairtradové produkty,
- na škole se vyučují globální rozvojová témata
- škola pořádá akce na podporu fair trade a usiluje o medializaci

Všechny dokumenty potřebné k získání statusu Fairtradová škola najdete v dokumentech ke stažení, https://www.fairtradeskoly.cz/ke_stazeni

Nabídka k zapojení do programu Škola pro udržitelný život v roce 2024/2025

ŠUŽ neboli Škola pro udržitelný život je celoroční program, který vzdělává žáky v tématech UDRŽITELNOSTI nebo O KLIMATU. Vzdělávání propojujeme s místem – žáci mapují problémy ve své obci, realizují vlastní projekty a hledají souvislosti mezi svým místem a udržitelným životem či klimatickou změnou. **Zapojte se v příštím školním roce i vy!**

Pro bližší informace k programu ŠUŽ: <https://www.skolaprozivot.cz/zapojte-se/>

Více o programu se dozvíte v tomto videu: <https://www.youtube.com/watch?v=I5IBY47MscI>

Co vás v programu všechno čeká se dozvíte zde: https://www.youtube.com/watch?v=tNBn_BZvO64

Přihláška do programu Škola pro udržitelný život na školní rok 2024/2025:

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfVgDCdAX_zqlx3haSpJPXJ3YkFimoz2dSosinvkv-1EKQ_w/viewform

II/5

Tipy na výlety, exkurze, výstavy

- Arboretum Semetín, Vsetín, www.arboretumsetetin.cz
- Archeoskanzen Modrá, www.archeoskanzen.cz
- Informační centrum Velké Karlovice, www.velkekarlovice.cz/informacni-centrum
- Muzeum Františka Skopalíka, Hulín, Záhlinice
- Muzeum Jana Amose Komenského v Uherském Brodě
- Muzeum Jihovýchodní Moravy ve Zlíně, www.muzeum-zlin.cz
- Muzeum Kroměřížska, www.muzeum-km.cz
- Muzeum regionu Valašsko, www.muzeumvalassko.cz
- Muzeum v přírodě Rochus, www.skanzenrochus.cz
- Muzeum v přírodě Rymice, www.muzeum-km.cz/muzeum-v-priode-rymice
- Muzeum zemědělské techniky našich dědů, Pravčice, www.muzeum-zemedelstvi-pravcice.cz
- Naučná stezka Boří, Divoky, Kroměřížsko <http://www.csopdivoky.cz/aktivity/naučna-stezka-bori/>
- Trezor přírody v Horní Lidči, www.trezorprirody.cz
- Valašské muzeum Rožnov p. R., Valašský rok, www.vmp.cz
- Zvonice Soláň, <https://www.zvonice.eu/>
- 1415 Baťův institut Zlín, www.14-15.cz

část III • UŽITEČNÉ ODKAZY A INFORMACE

III/1

Přírodní zahrady

- **Jak na přírodní zahradu** poradí Ekologický institut Veronica www.veronica.cz/?id=418
- **Kde jsou přírodní zahrady v Česku:** www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr
- **Ukázkovou přírodní zahradu a sad najdete v Centru Veronica Hostětín,** <http://hostetin.veronica.cz/ukazkova-prirodni-zahrada-sad>
- **Ekozahrady,** <http://barevnezahrady.cz/ekozahrady/>
- **Osivo vhodné pro přírodní zahradu** nakoupíte na webu www.permaseminka.cz, nebo <https://www.permaland.cz/>
- Na webu LÍSKY najdete **odkaz Jak na školní přírodní zahradu,** www.liska-evvo.cz/doc/jak-na-skolni-prirodni-zahradu
Poradíme vám, jak na školní zahradu krok za krokem: plánování, zpracování projektu, výběr správných prvků pro přírodní zahradu, úprava, využití pro výuku i volnočasové aktivity, vč. architektonických návrhů zkušených architektů, zapojení rodičů a dalších partnerů. Poskytneme či zapůjčíme publikace a pomůcky.
- **Časopis Školní zahrada.**
Prostřednictvím webu www.skolni-zahrada.cz můžete dostávat zdarma **časopis Školní zahrada.** V tištěné verzi vychází jako příloha časopisu Bedrník. Na webu najdete mimo jiné i interaktivní **mapu školních zahrad,** kam můžete přidat i tu vaši.
- **Semínkovna – sázej, sklízej, sdílej**
Tak jako se v knihovně půjčují knihy, semínkovna nabízí osivo do vaší zahrádky. Tak jako se do knihovny knihy po přečtení vracíte, tak i při sklizni vaší zeleniny myslíte na sdílení sklizených semínek v semínkovně... Semínkovna = osivo ke sdílení
Iniciativa vznikla v ČR v roce 2015 na podporu svobodného sdílení osiva, semenaření a přírodního zahradničení. Vzorem jí byly francouzské Les Grainotheques a americké The Seedbanks. Semínkovny, ať už je to skříňka, košíček, krabička ap., jsou místem, kde zahradníci mohou mezi sebou bezplatně sdílet osivo ze svých zahrádek. Osivo by mělo být výhradně v „Bio“ kvalitě, tedy nemožené a z chemicky neošetřovaných rostlin. Mělo by jít o výsledek domácího semenaření. Semínka jsou nabízena bezplatně v malých dávkách pouze pro osobní spotřebu.
<https://seminkovny.com/>
V našem regionu najdete Semínkovny na <https://seminkovny.com/zlinsky-kraj/>
Základní škola Vsetín, Rokytnice
Kontakt: Semínkovna, ZŠ Vsetín, Rokytnice 436, 755 01 Vsetín
e-mail: seminkovnavsetin@centrum.cz
Centrum Veronica Hostětín
Kontakt: Centrum Veronica Hostětín, č.p. 86, 687 71 Hostětín
www.hostetin.veronica.cz
Semínkovna Zlín • Family Point Zlín na třídě Tomáše Bati 204 (bývalá Knihovna Františka Bartoše).
www.facebook.com/groups/SeminkovnaZlin/
Semínkovna Uherské Hradiště
Semínkovna knihovna Rožnov pod Radhoštěm
Semínkovna Liptál
Místní knihovna Liptál, Základní škola Liptál, Liptál 465

III/2

Zelené okénko

Zelené úřadování

Zkrácený název pro environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, jako jsou např. obecní, městské či krajské úřady, školy, domy s pečovatelskou službou. Zahrnuje systémová opatření zaměřená zejména na provoz a chování (např. oboustranný tisk dokumentů, zatahování žaluzií na noc) a nakupování.
Více na www.veronica.cz

Zelené nakupování

Způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Vybírají se produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Kritéria, která se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli atd.
Více na www.veronica.cz či www.umenivybirat.cz

III/3

Místní produkty, biopotraviny

- Lískový web www.poctivevyrobene.cz
- **Regionální značky** www.regionalni-znacky.cz
- **Kam ve Zlínském kraji pro regionální výrobky – váš rozcestník pro nákupy regionálních výrobků.** Najdete zde přehled téměř 300 farmářů a výrobců ze Zlínského kraje seskupených podle jednotlivých kategorií (mléko, maso, vejce, pečivo, ovoce, zelenina, potravinové doplňky aj.), ale také seznam tradičních řemeslníků, držitelů regionálních značek.
www.vyrobkyzkraje.cz
- Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopanic, o.p.s. se sídlem ve Starém Hrozenkově má na svém webu **Tržnici regionální ekologické produkce ekofarem a výrobců biopotravín Zlínského kraje a Hodonínska. REGIONÁLNÍ KATALOG BIOPOTRAVIN A EKOLOGICKÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ PRO SPOTŘEBITELE „Kam pro bio ve Zlínském kraji a na Hodonínsku“** www.iskopanice.cz
- **Mapa českých biopotravín,** <https://kde.lovime.bio/>

Podrobněji NOVĚ v příloze **Poctivě vyrobené.**

<https://www.liska-evvo.cz/>

Systém Fairtrade a známka FAIRTRADE

Známka FAIRTRADE označuje výrobky, které splňují sociální, ekonomické a environmentální standardy nastavené mezinárodní organizací Fairtrade International. Zákazníky informuje o tom, že pěstitelé dostali za svou práci spravedlivou a stabilní výkupní cenu, která pokrývá náklady na udržitelné pěstování. Nákupem výrobků s označením FAIRTRADE tak zákazníci přispívají ke zlepšování životních podmínek drobných pěstitelů v zemích globálního Jihu (takzvaných rozvojových zemích). Kromě odpovídající výkupní ceny dostávají pěstitelé zapojení do systému Fairtrade ještě fairtradový příplatek, který mohou použít k investicím do rozvoje svých farem a svých komunit, a to na základě demokratického rozhodování členů komunity.

LÍSKA je

- členem pracovní skupiny pro **Fairtradové město Vsetín**,
- členem **Fairtrade Česko a Slovensko**,
<https://www.fairtrade-cesko.cz/#!>
- místním podporovatelem **Fairtrade**,
http://fairtradovamesta.cz/mistni_podporovatele

Fairtrade Česko a Slovensko, z.s.,

je platformou organizací občanské společnosti, které se zabývají etikou obchodu, globálním rozvojem, udržitelnou spotřebou, ochranou životního prostředí a lidských práv.

Již od roku 2004 pracujeme na zvyšování informovanosti o principech a smyslu systému Fairtrade. V České republice a na Slovensku zastupujeme globální organizaci Fairtrade International, jsme garantem vysoké kvality a důvěryhodnosti ochranné známky FAIRTRADE. Monitorujeme český a slovenský trh s fairtradovými výrobky a podporou uvědomělé spotřeby napomáháme k tomu, aby se fairtradové výrobky v co nejvyšší míře dostávaly do obchodní sítě v ČR a na Slovensku. Vedle spolupráce s obchodníky působíme také na širokou veřejnost, a to prostřednictvím aktivit, na kterých se podílíme, jako jsou kampaně Fairtradová města, Fairtradové školy nebo happening Férová snídaně.

Více na www.fairtrade-cesko.cz.

Fairtrade Česko a Slovensko přináší novinky ze světa Fairtrade

Dopady na pěstitele a situaci celkově sledujte na webových stránkách a sociálních sítích Fairtrade Česko a Slovensko
<https://fairtrade-cesko.cz/>

TŘI MOŽNOSTI PODPORY FAIRTRADE:

SPOTŘEBOU

OSVĚTOU

VZDĚLÁVÁNÍM

Podpořte s námi povědomí o systému certifikace Fairtrade

Fairtrade Česko a Slovensko, jehož je Líška členem, spustilo další kampaň na podporu zvýšení povědomí české a slovenské veřejnosti o systému certifikace Fairtrade a hodnotách, které reprezentuje: **spravedlivá odměna za práci, zákaz dětské a nucené práce, pěstování šetrné k životnímu prostředí.**

Kampaň můžete šířit a sdílet na sociálních sítích **Facebook**, **Twitter**, **YouTube**, **Instagram**. Na speciálních odkazech webových stránek **CZ** i **SK** najdete podklady. Děkujeme.

Pomáháme

LÍSKA pomáhá konkrétními počiny nebo upozorňuje na projekty a programy, které přinášejí pomoc potřebným. Vy můžete pomáhat s námi:

Korunka pomáhá

Pomáhá nemocným a opuštěným dětem především ve Zlínském kraji a nejbližším okolí, www.korunkaluhacovice.cz

Dobry anděl

Nadační fond DOBRÝ ANDĚL pomáhá rodinám s dětmi, které postihla rakovina nebo jiné závažné onemocnění, www.dobryandel.cz

Čalantika – centrum pro vzdělávání a volný čas v Bangladéši

Vzdělávací centrum pro děti a jejich rodiny žijící ve slumu v bangladéském hlavním městě Dháka, <http://www.calantika.cz>

Člověk v tísni – Skutečná pomoc – Skutečný dárek

Pro více informací navštivte www.clovekvtisni.cz.

O pomoci v ČR se dozvíte na www.lepsiskolaprovsechny.cz

Koalice proti palmovému oleji

Nezávislá platforma organizací i jednotlivců, která usiluje o snížení celosvětové nadbytečné spotřeby palmového oleje. LÍSKA je členem. <http://www.stoppalmovemuoleji.cz/>

Chráme mořské želvy

Nádherné tvory, žijící na Zemi více než 110 miliónů let. www.morskezelvy.cz

ZOO Zlín

www.zoozlin.eu/sponzorstvi/
<https://shop.zoozlin.eu/kategorie/2-darky>

LÍSKA, z.s.

Dolní náměstí 429
755 01 Vsetín

infoevvo@seznam.cz
www.liska-evvo.cz

Aktivity LÍSKY podporují Zlínský kraj, město Vsetín, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo životního prostředí, SFŽP, FAIRTRADE Česko a Slovensko, Městské lesy Vsetín, Austin Detonator, s.r.o., Vsetín, GALVAMET, s.r.o. Vsetín, TG TISK, s.r.o., Lanškroun, AVIS – elektronika, s.r.o., Vsetín, Josef Spitzer, papírnictví Stanislav Olšák, Vsetín, členové Klubu LÍSKY, dárci programu DARUJME.cz

Pokud si nepřejete informace touto cestou dostávat, nebo u vás došlo ke změně adresy, prosím, neváhejte nás kontaktovat.

Environmentální informační servis LÍSKY

- **Pravidelná elektronická rozesílka**, www.liska-evvo.cz/rozesilka
Rozesílku tvoří pozvánky na vzdělávací a osvětové akce, akce pro děti a mládež, informace o změnách v legislativě, o dění v oblasti EVVO a neziskového sektoru, o vyhlašovaných grantech, publikacích, pomůckách, zajímavé články, odkazy i příklady dobré praxe.
- **Webové stránky**, www.liska-evvo.cz
- **Facebook a Instagram Lísky i osvětových kampaní.**
- **Knihovna**, www.liska-evvo.cz/doc/knihovna
- **Prodej a distribuce publikací, materiálů a pomůcek k EVVO.**
- **Krajský Kalendář akcí EVVO ve Zlínském kraji** na www.liska-evvo.cz/akce
Přehled akcí v regionu i mimo region. Pozvánky na vaše akce, programy, besedy, výstavy, exkurze, semináře, tábory apod., stejně jako zprávy a fotografie z uskutečněných projektů a akcí ke zveřejnění můžete zasílat na adresu infoevvo@seznam.cz
- **Osvětové a informační kampaně**, www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane
- **Aktuální nabídka vzdělávacích akcí Lísky, pozvánky a přihlášky ke stažení**, www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele

Kancelář LÍSKY, z.s. najdete v oranžové rohové budově na Dolním náměstí 429 na Vsetíně, 1. patro (vchod z ulice Mostecká průchozí chodbou budovy PETRKLÍČ do dvora, vchodové dveře jsou ze zadní části oranžové budovy, nebo přímo dvorem kolem budovy OSSZ Vsetín, od řeky Bečvy).

Otevřeno: pondělí – čtvrtek, 8.30–15.00 hodin

Najdete zde **Férový obchůdek s fairtradovými výrobky** – káva, čaj, kakao, čokolády, sušenky, koření atd., ručně šité **Lukášovy hračky** a **knihovnu** s posezením.

www.liska-evvo.cz

Lísku najdete i na FACEBOOKU – přidejte se k našim tématům na stránkách:

Sdružení Líska / Jak učit POLY

Sdružení Líska / Ptáci – žijí tady s námi

Sdružení Líska / Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny

Sdružení Líska / Stromy a my

Sdružení Líska / Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené

Sdružení Líska / Poctivě vyrobené – podpora regionálních produktů ve ZK

Sdružení Líska / Cesty za poklady ve Zlínském kraji

Rozesílku připravuje a rozesílá LÍSKA, z.s. s finanční podporou Zlínského kraje.

Distribuci pro síť škol Mrkvička a MRKEV zajišťuje ALCEDO – středisko volného času a Plavecká škola Vsetín, www.alcedovsetin.cz

Inovace informačního a komunikačního servisu byla podpořena z Programu Švýcarsko-české spolupráce. Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

LÍSKA

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 1/2025

strana 14